

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.836/2016/5.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: ... Zrt. (fél címe 1)

A felperes képviselője: Dr. ... jogtanácsos

Az alperes: Pest Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője: Dr. Reich Nóra jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 7.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. május 18-án kelt 4.K.27.012/2016/5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.012/2016/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 70.000.- (hetvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzat Képviselőtestülete, illetve Bikács Község Önkormányzat Képviselőtestülete az önkormányzat víziközmű vagyona üzemeltetésére a felperest jelölte ki. Felperes az önkormányzatokkal 2013. május 29-én bérleti, üzemeltetési szerződést kötött. A megállapodás tárgya a közcélú ivóvíz ellátó és szennyvíz elvezető rendszer üzemeltetése volt. A két szerződés VIII.2. pontja rögzítette, hogy a bérbeadó (az önkormányzat) szolgáltatási területén jelenleg érvényes és hatályos szolgáltatási díjakat a szerződés 3. számú melléklete tartalmazza. A felperes a bázisdíjakat a korábbi szolgáltatótól kapta meg.
- [2] Felperes 2013. május 31-én nyújtott be kérelmet a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnál (a továbbiakban: Hivatal) víziközmű-szolgáltatói működési engedély megadása iránt. A Hivatal 416/2014. számon az engedélyt kiadta, azonban a korábbi szolgáltató Szekszárdi Víz- és Csatornamű Kft.-nél díjfelügyeleti eljárást folytatott le, melynek eredményeképpen 698/2015. számon hozott határozatával megállapította, hogy Szekszárd városban 2012. május 1-től 2013. május 30-ig, Bikács község területén pedig 2013. január 1-től május 30-ig jogsértő volt az alkalmazott díjtétel. Ezt követően indult felperessel szemben eljárás, amely során az elsőfokú közigazgatási szerv határozatával kötelezte a felperest a két településre vonatkozóan a számlázási és az elszámolási rendszer helyesbítésére azzal, hogy annak 2015. július 31. napjáig köteles eleget tenni. A döntés alapjául a rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Rezsitörvény) 4. § (1) bekezdését, a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 2. § 15. és 24. pontját, illetve 64. § (4) bekezdését, valamint a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 45/A. § (2) bekezdését, 47. § (1) bekezdés c) pontját, valamint (2) és (5) bekezdését jelölte meg.
- [3] Rögzítette, hogy a kötelezésre azért került sor, mert a felperes a településeken korábban szolgáltatást végző szervezet 2013. január 31-én alkalmazott díjtételeinek figyelembe vételével állapította meg a két település esetén a lakossági és intézményi víziközmű-szolgáltatás díjait, ám a bázisadat - figyelemmel a Hivatal említett határozatára - jogszerűtlen volt.
- [4] Felperes fellebbezése nyomán eljáró alperesi jogelőd (továbbiakban: alperes) 2015. november 9-én kelt HAJ-1122-5/2015. számú határozatával az elsőfokú határozatot az indokolás részbeni - az érdemi döntést nem érintő - megváltoztatásával helybenhagyta. Alperes szerint a felperes a fellebbezésében olyan új tény, körülményt nem nevezett meg, amely a fogyasztóvédelmi bírság összegének megváltoztatását indokolná. Az indokolás szerint a felperest terhelő kötelezettség alól nem adhatott felmentést az, hogy a bázisadatokat a korábbi szolgáltatótól kapta, ám az alperes ezt enyhítő körülményként vette figyelembe. Idézte a határozat az Fgytv. irányadó rendelkezéseit azzal, hogy a megállapított bírságösszeg eltúlzottnak nem tekinthető.

A kereseti kérelem

- [5] Felperes keresetében arra hivatkozott, hogy a Hivatal a működési engedély kiadó határozatával a bérleti, üzemeltetési szerződéseket és azok részét képező szolgáltatási díjakat is jóváhagyta, továbbá utalt arra, hogy a felperesnek nem volt törvényi kötelezettsége, hogy ellenőrizze a díjakat megállapító önkormányzati, szolgáltatói döntéseket és azok jogszerűségét, valamint nem tehet arról, hogy a korábbi szolgáltatók a díj emelésre vonatkozó jogszabályt tévesen értelmezték.

Az elsőfokú ítélet

- [6] A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletével a keresetnek helyt adott és az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. Utalt a Vksztv. 2. § 15. pontjára, 64. § (4) bekezdésére, 2. § 24. pontjára, valamint a Rezsitörvény 4. § (1) bekezdésére. Ez utóbbi szerint a számlában meghatározott fizetendő szolgáltatási egységre jutó összeg a 2013. július 1-jét követő időszakban teljesített szolgáltatás vonatkozásában nem haladhatja meg a 2013. január 31-én jogszerűen alkalmazott díjtételek és egyéb számlaelemek alapján, ugyanazon feltételekkel számított összeg 90%-át. Az alperes, illetve az elsőfokú hatóság ezen törvényhely megsértését értékelte a felperes terhére.
- [7] A bíróság álláspontja ugyanakkor ehhez képest az, hogy a felperest, mint szolgáltatót nem objektív, hanem vétkességi felelősség terhelte a rezsicsökkentés kapcsán. A felperes a kérdéses időszakban nem volt folyamatos szolgáltató, csupán időközben kapcsolódott be a rendszerbe, továbbá a bázisadatokat a korábbi szolgáltatótól kapta és a tarifákat ezen adatok alapján határozta meg. Sem az elsőfokú hatóság, sem az alperes nem vizsgálta a felperes felróhatóságát, illetve annak hiányát, azaz, hogy a felperes kellő körültekintés mellett felismerhette-e, hogy téves a jogszabályi rendelkezésnek nem megfelelő bázisadatokat kapott. A bíróság szerint különösen az alperes mulasztott, figyelemmel a felperes fellebbezésében foglaltakra, miszerint a korábbi szolgáltatók által megállapított díjak helyességét nem vonhatta kétségbe. Az alperes nem a felperesi felelősség körében, hanem a fogyasztóvédelmi bírság vonatkozásában értékelte ezt a körülményt, ami azért tévedés, mert az elsőfokú hatóság fogyasztóvédelmi bírság megfizetésére nem is kötelezte a felperest.
- [8] Azt a felperesi érvelést ugyanakkor nem osztotta a bíróság, hogy a Hivatal az engedélyező határozatával a szolgáltatási díjakat is jóváhagyta. El kell különíteni az engedélyezési és a díjfelügyeleti eljárást, az engedélyezési eljárásban hozott határozat nem jelent jóváhagyást a szerződésben rögzített díjtételekre.
- [9] A megismételt eljárásban az elsőfokú hatóságnak arról kell

döntenie, hogy a felperest terhelte-e felróhatóság, azaz kellő körültekintés mellett észlelnie kellett volna-e, hogy téves adatokat kapott a korábbi szolgáltatótól. Amennyiben a felperes felelőssége nem állapítható meg, úgy szankciót sem lehet vele szemben alkalmazni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Mindenekelőtt kérte a jogszabálysértő ítélet egészben vagy részben történő hatályon kívül helyezése mellett a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, vagy másodsorban az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását. Az alperes egyebek közt kifejtette, hogy a Rezsitörvény 4. § (1) bekezdésében foglaltak kógens jogszabályi rendelkezések. A rezsicsökkentésnek a felperesi magatartás esetleges felróhatóságára vagy annak hiányára tekintet nélkül érvényesülnie kell. A támadott határozatok a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően kötelezték felperest a nem megfelelő bázisadatok alapján kiállított számlák helyesbítésére. Utalt arra, hogy a jogszerű díjalkalmazás érdekében fogyasztóvédelmi bírság kiszabására nem került sor, kizárólag kötelezésről rendelkezett az elsőfokú hatóság, ami viszont szükségszerű volt annak érdekében, hogy valamennyi lakossági fogyasztónál, illetve intézménynél érvényesüljön a bázisidőpontban jogszerűen alkalmazott díjhoz viszonyított rezsicsökkentés.
- [11] A fellebbezési eljárásban az alperes, mint másodfokú hatóság teljes körűen felülvizsgálta az elsőfokú határozatot, amely helyesen tartalmazta a tényállást, a vizsgált jogsértéseket és megfelelően számot adott a figyelembe vett körülményekről. Az pedig, hogy felperest nem terhelte jogszabályi kötelezettség a kapott bázisadatok felülvizsgálatára, értékelésre került a mérlegelés körében. A felperessel szemben fogyasztóvédelmi bírságot a hatóságok nem szabtak ki.
- [12] Felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.
- [14] A Pp. 274. § (1) bekezdés alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, vagy a Kúria a tárgyaláson való elbírálást szükségesnek tartja. A tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte. A Pp. 272. § (2) bekezdése a felülvizsgálati kérelem kiegészítését, a 275. § (1) bekezdése pedig a bizonyítást zárja ki. Tárgyalás tartásának szükségessége nem merül fel, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el és a Pp. 272.

§ (1) bekezdésnek megfelelően a rendelkezésre álló iratok alapján döntött.

- [15] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (1) és (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során, a felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban felülmérlegelésnek nincs helye. A felülvizsgálat tárgya az elsőfokú jogerős ítélet.
- [16] A Kúria rögzíti: perbeli ügyben tény, hogy a két érintett önkormányzat területén a víziközmű-szolgáltatás díjának számítása hosszabb időn keresztül helytelenül történt, amely érintette a Rezsitörvény végrehajtása szempontjából releváns bázisidőpontot, a 2013. január 1-jét is. Az alperes ugyanakkor a téves díjszámítás következményét, annak reparálását kizárólag a Rezsitörvény végrehajtása szempontjából hárította a felperesre, azaz csak erre nézve kötelezte felperest az elszámolás helyesbítésére azon időszakra, amikor már a felperes volt a szolgáltató. Felperes a bázisidőpontban fennálló díjjal kapcsolatos megállapítást nem kifogásolta, a Hivatal határozatára figyelemmel 2015. január 1-től maga megkezdte a helyesbítést és a fogyasztók kompenzálását, csak azt vitatta, hogy ehhez képest visszamenőleg is neki kellene - felelőssége hiányában - a fogyasztói jóváírást elvégezni.
- [17] A Kúria szerint, hogy ezt a felperesi érvelést az elsőfokú bíróság helytelenül fogadta el, ekként nem megalapozott az elsőfokú ítéletnek a Rezsitörvény végrehajtásával kapcsolatban tett, a vétkeességi felelősség fennállására vonatkozó megállapítása. A Rezsitörvény 4. § (1) bekezdése értelmében: „A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. Törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 2. § 15. pontjában meghatározott lakossági felhasználók részére a Vksztv. 2. § 24. pontjában meghatározott víziközmű-szolgáltatás tekintetében a számlában meghatározott fizetendő szolgáltatási egységre jutó összeg (beleértve az alapdíjat) 2013. július 1-jét követő időszakban teljesített szolgáltatás vonatkozásában nem haladhatja meg a 2013. január 31-én jogszerűen alkalmazott díjtételek és egyéb számlaelemek alapján ugyanazon feltételekkel számított összeg 90 %-át”. E jogszabályhely kategorikusan rögzíti, hogy a Rezsitörvény végrehajtása szempontjából csak a jogszerűen alkalmazott díjtétel lehet a bázisdíj. Jelen esetben tény, hogy a felperes számlázása nem volt ennek megfelelő. A Rezsitörvény végrehajtásával kapcsolatos időszakban már a felperes szolgáltatóként működött a két érintett önkormányzat területén, a helytelen számításból eredő díjat ő szedte be. Felelőssége a Rezsitörvény végrehajtásáért objektíve fennállt. A fogyasztók szempontjából irreleváns, hogy ki miatt volt a jogszerűtlen számlázás.
- [18] Osztotta a Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmében foglalt azon okfejtését, mely szerint a felróhatóság, mint jogi kategória jelen esetben azért nem vizsgálható, mert a felperes egy kógens

jogszabályi rendelkezést sértett meg. A jogsértés abban állt, hogy nem a jogszabályi előírásnak megfelelően érvényesült a fenti településeken a rezsicsökkentés, amelynek következtében a fogyasztók a jogszabályban meghatározott díjknál magasabb díjakat fizettek, így sérült a fogyasztók vagyoni érdeke. A fogyasztóknak okozott vagyoni hátrányt reparálni szükséges, ezért a hatóság jogszerűen kötelezte a számlázási tevékenységet ellátó felperest, mint szolgáltatót a jogsértéssel érintett számlák helyesbítésére. Ennek hiányában a fogyasztóknak okozott sérelem nem nyerne orvoslást.

- [19] Ugyanakkor a Kúria észlelte, hogy a másodfokú határozatba - a bírság megállapításával kapcsolatos, téves - oda nem illő indokolási elemek is kerültek, miután egyértelmű, hogy sem az első-, sem a másodfokú hatóság a felperessel szemben bírságot nem szabott ki, sőt az alperesi határozat ennek még indokát is adta.
- [20] Fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése értelmében az elsőfokú jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.

A döntés elvi tartalma

- [21] *A Rezsitörvény végrehajtása szempontjából bázisdíjként kizárólag a jogszerűen megállapított díj vehető figyelembe, és ennek alkalmazása a szolgáltató objektív kötelessége.*

Záró rész

- [22] A Kúria a felperest az alperesnek megítélt elsőfokú- és felülvizsgálati perköltség megfizetésére a Pp. 270. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapulvételével kötelezte.
- [23] A feljegyzett kereseti- és felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni.
- [24] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. január 11.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő